

Lausunto Pohteen sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämissuunnitelman luonnoksesta 2027–2030, syksy 2026

Vastaaja:

-

Vastaus:

06.10.2026, 08.52 - 06.10.2026, 09.58

1. Lausuntoa antavan rooli *

Yksityinen henkilö

2. Lausuntoa antavan yhteystiedot *

Etunimi	Saila
Sukunimi	Käsmä-Karjalainen
Sähköposti	santtu.sisko@gmail.com

3.

1. Kotiin annettavista palveluissa on huomioitava myös sivukylillä asuvien palvelut. Palvelusetelillä tuotettavaa palvelua yrittäjä ei voi laskuttaa kilometrikuluja asiakkaalta. Tämä tarkoittaa sitä, että yrittäjät ei enää tarjoa palvelua kaukana asuville asiakkaille. Tämä tuo eriarvoisuutta. Myös kustannukset nousevat tämän vuoksi kaukana asuville, joten pitäisi olla keino jolla kustannetaan osa matkakuluista asiakkaalle. Onhan tavoitteena, että ihmiset asuvat kotona mahdollisimman pitkään. Tällä hetkellä omaishoitajalle myönnettyllä lakisääteisellä vapaan palvelusetelillä on minimi työaika 1 tunti. Joskus perheelle riittää esim. 30 min. käynti/ kerta, kun yrittäjä käy esim. 3-4 kertaa/ vrk hoidettavan luona omaisen vapaan aikana. Tässä pitäisi olla joustoa ja yksilöllistä harkintaa. Perhehoidon kehittäminen mm. saatava enemmän myös kiertäviä perhehoitajia, jotka voivat sijaistaa omaishoitajaa hänen vapaita . Omaishoitajaa käyttävät myös vapaiden pitoon sijaishoitajia, ja on todella tärkeätä, että sijaishoitajan palkkiota ei pienennetä. Se on heille tärkeä tulonlähde ja Pohteelle kustannustehokas tapa toteuttaa omaishoidon vapaita.

Omaishoitajaa ovat yleensä raskaassa omaishoitotilanteessa ja on oltava valmiudessa 24 h/vrk. Omaishoitajalle, eteenkin työikäisille palkkio on tärkeä tulonlähde ja heille se on palkka tehdystä vaativasta työstä. Monet omaishoitajat ostavat kotiin tuottavia tukipalveluja saamallaan palkkiolla. Palkkio on myös omaishoitotyön arvostusta. Eteenkin kun Pohde on vähentänyt ympärivuorokautisen hoivan paikkoja alueellaan. Painopiste on siirtynyt omaisten ja läheisten antamaan hoivaan. Pohde on myöntänyt kotipalvelua joka liittyy hoivaan ja hoivatyöhön, meillä tuetaan omaishoitajaa hoivassa, mutta se ei ole ilmaista. Arvonlisäveron kotipalvelu on hyvä vaihtoehto, mutta onko yrittäjiä sivukylillä (mm. Siivous)? Siivouspalvelun palveluseteli myönnetään taloudellisista syistä, mutta yrittäjän vaatimukset on nousseet, moni siivous yrittäjästä ei voi tarjota palvelua jatkossa palveluseteli kautta. Yrittäjille luodut palveluseteli kriteerit ovat tiukat, mutta se on hyvä asia hoivapuolella, mutta pitää tarkkaan miettiä jatkossa, miten asiat tehdään ja olen kuullut osan siivouspuolen yrittäjistä luopuvan palvelusta/lopettavan, jolloin alueelle saattaa jäädä enää vain yksi yritys. Erytislapsiperheiden ja nuorten osalta voisi kehittää perhekoteja, kiertävää perhehoitoa, tukiperhetoimintaa. Lapsiperheille on tärkeää tarjota kotihoitoa, perhekeskuksen tukea lapsi arkeen. Vammaisille on tärkeätä toiminnallinen päivä toiminta, jossa työtä tekemällä saisi työosuusrahaa/ samanlaisen palkkion kuin talon ulkopulella käyvät. Tämä tuo arvostuksen tunteen ja kokemuksen tasa-arvosta. Vammaisten omaishoitajalle on tärkeätä mahdollistaa omaishoidon vapaat lähellä kotia ja muutenki palvelut tulee olla yksilöllisesti räätälöityjä. Omaishoitajalla voi olla pitkä matka viedä hoidettava hoitoon lakisääteisten ja harkinnanvaraista vapaiden ajaksi. Tämä tuo kustannuksia omaishoitajalle, johon olisi hyvä saada korvausta, jollain muotoa.

2. Erytisesti haluan, että palvelut toteutetaan matalalla kynnyksellä, ja kaikkiin palveluihin ei tarvita lääkärin lähetettä. Erytinen kiitos kuntoutuspuolelke ja matalan kynnyksen mielenterveys palveluille, jonne on helppo mennä ensikartoitukseen. Nopea apu takaa sen, että raskaaseen palveluun ei tarvitse siirtyä! Tärkeä Koillismaalla on pitää Kuusamon ja Taivalkosken palvelut ennallaan. Taivalkoskella voisi kehittää myös saattohoitoa, koska Kuusamon terveyskeskuksessa ei ole aina paikkoja. Sosiaalityöntekijöitä tulee olla kuntoutus- ja terveyskeskuksissa. Ja eteenkin OYS:saa. Nyt lääkärit joutuu miettimään samalla sosiaalipuolen palveluja ja etuuksia lääkäri käynnillä. Omalääkäri tai omahoitajamallin kehittäminen Pohteella.

Kiitos, että otatte mukaan alueen asukkaita kommentoimaan suunnitelmia. Hyviä ja nyt toimivia asioita ei saa poistaa.